

GRAFOVÉ ALGORITMY

BFS (prohledávání grafu do šířky)
DFS (... do hloubky)

DFS2(v):

1. Stav(v) ← otevřený
2. Pro hrany vw: $T \leftarrow T+1, in(v) \leftarrow T$
3. Pokud Stav(w) = nenalezen: DFS(w)
4. Stav(v) ← zavřený, $T \leftarrow T+1, out(v) \leftarrow T$

Stav(v) — otevřený
— nenalezen
— zavřený

in(v)
out(v)

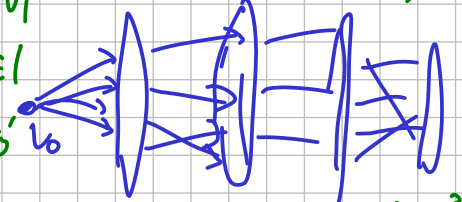
Notace: $G = (V, E)$

Chceme čas $\Theta(n+m)$

$n := |V|$

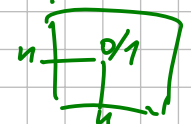
$m := |E|$

typ, orientovaný, v_0

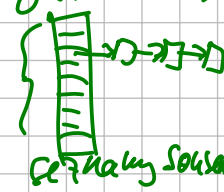

Reprezentace grafu: $\rightarrow \leftrightarrow$

multigrafy?

matice sousednosti

seznamy sousedů

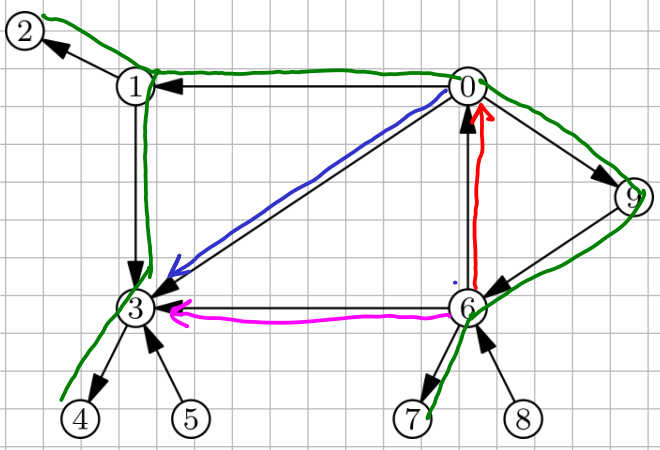
DFS(v₀): tv Stav(v) ← nenalezen
 $in(v), out(v) \leftarrow \emptyset$

$T \leftarrow 0$
DFS2(v₀)

OK!

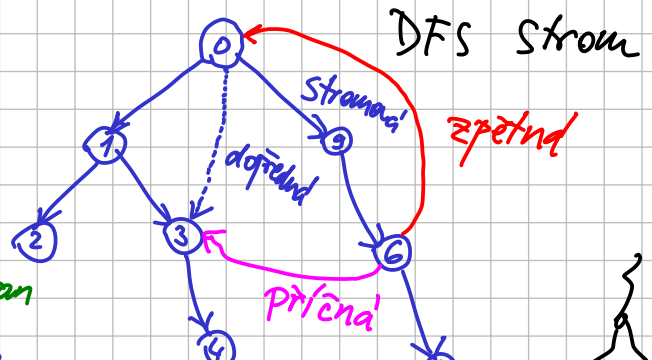
Lemna: DFS se zastaví v čase $O(n+m)$.

Lemna: Po zastavení DFS je tv Stav(v) = $\begin{cases} \text{nenalezen} \\ \text{zavřený} \end{cases} \Leftrightarrow v \text{ je dosažitelný z } v_0$

$(0 (1 (2) 2 (3 (4) 4) 3) 1 (9 (6 (7) 7) 6) 9) 0$

je dobře uspořávané

DFS strom

Typ hrany $xy \in E$: ← DFS klasifikace hran

$(x \dots (y \dots) y \dots) x$

stromová y neobjevená

$(y \dots (x \dots) x \dots) y$

dopředná y uzavřená

$(y \dots) y \dots (x \dots) x$

zpětná

$(x \dots) x \dots (y \dots) y$

příčná

nenastane!

Neorientovaný graf

poprvé
stromová
zpětná

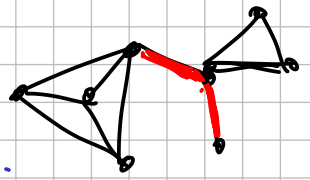
podruhé
zpětná
dopředná

Typ hrany zjistíme v čase $O(1)$!

Věta: DFS v čase $\Theta(n+m)$ a prostoru $\Theta(n+m)$ najde dosažitelné vrcholy a klasifikuje dosažitelné hrany.

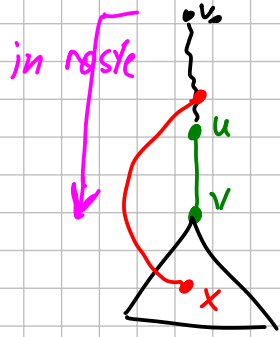
Mosty v neorientovaných grafech

Df: hrana $e \in E(G)$ je most $\equiv G - e$ má více komponent než G .

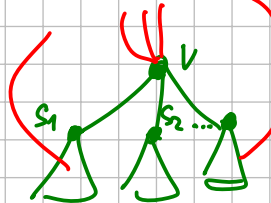
Lemma: hrana e není most $\Leftrightarrow e$ leží na nějaké kružnici.

☹️ zpětná leží na kružnici $\rightarrow$ není most
stačí zkoumat stromové:

uv leží na kružnici
 $\Leftrightarrow \exists xy \in E$ zpětná
t.j. x je potomkem v
 y je předkem v
 $in(y) < in(v)$

Df: $low(v) := \min \{ in(y) \mid xy \text{ je zpětná} \}$
může být ∞ (neobstane)

$low(v)$ počítám při odchodu z v :
 $low(v) = \min \left\{ \begin{array}{l} low(s) \mid s \text{ syn } v \\ in(y) \mid vy \text{ zpětná hrana} \end{array} \right\}$
trvá $O(deg(v))$

Věta: Alg. naleznou všechny mosty v čas a prostoru $O(n+m)$.

Acyklické Orientované Grafy (DAGy)

① Je graf DAG?

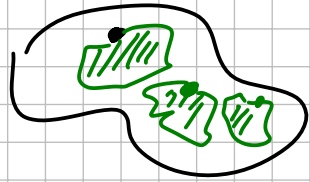
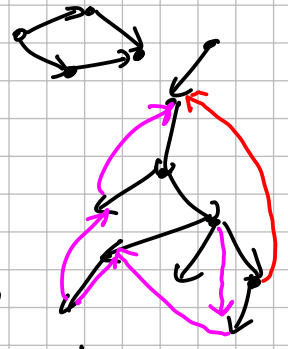
Lemma: $\exists$ dosahitelný cyklus

DFS najde zpětnou hranu.

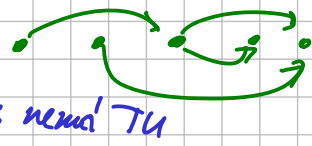
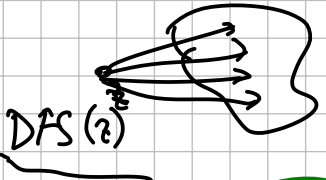
☝️ triv. $\Downarrow$ nachť $\exists$ cyklus C
zvolíme $v \in C$ s min. $out(v)$
 $w :=$ následník v na cyklu
na hraně vw roste out
zpětná hrana

Opakuje DFS z neobjevených vrcholů

Pro všechny $v \in V$:
Poduč stav $(v) =$ neobjeven:
DFS2(v)

nebo přidám nový zdroj z

② Topologické uspořádání

Df: Lineární uspořádání $\leq$ na $V(G)$
t.j. $\forall xy \in E(G): x \leq y$.

alt.: očíslování vrcholů $v_1 \dots v_n$
t.j. kdykoliv $vi, vj \in E$, pak $i < j$.

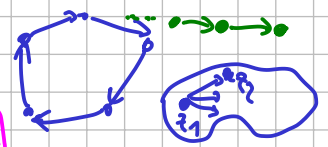
Věta: G má TU $\Leftrightarrow G$ je DAG.

Df: $v \in V$ je zdroj $\equiv deg^{in}(v) = 0$ [stok $\equiv deg^{out}(v) = 0$]

Lemma: Každý DAG má zdroj.

stačí odtrhnout zdroje...

Gritení: impl. v $O(n+m)$.

Věta: Poradí, v němž DFS spouští vrcholy, je opačné topologické.

3) Topologická indukce

Příklad: zvolíme $u \in V$, chceme $\text{tr}(u)$

$\hookrightarrow$ pro DAG

$c(v) := \# \text{ cest } z u \text{ do } v.$

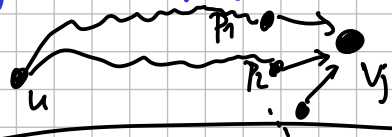
Nechť $v_1 \dots v_n$ je top. pořadí.

$1: u = v_1$

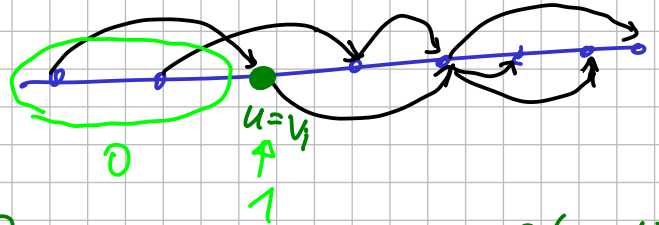
• Pro $j < i: v_j = 0$

• $v_1 = 1$

• $j > i$ indukčně

$c(v_j) = \sum_{p: p \rightarrow v_j} c(p)$

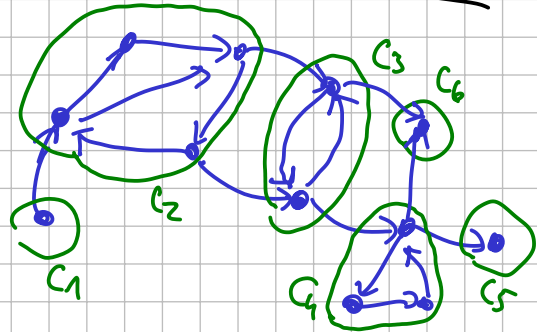
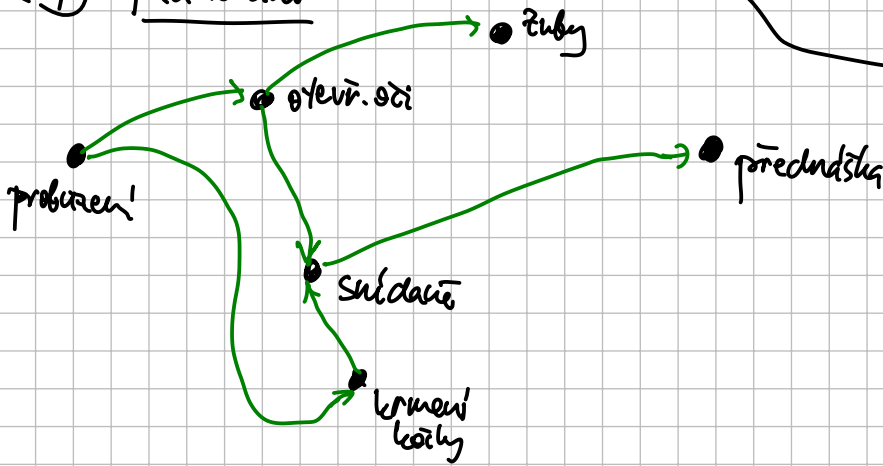

čas: v 1 vrcholu $\Theta(\text{deg}(v))$

celkem $\Theta(n+m)$.

včetně načtení TL.

4) Plánování

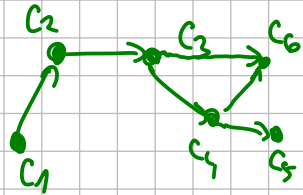

Df: Graf komponent $\mathcal{C}(G)$

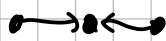
vrcholy: komponenty grafu G

hrany: $(C_i, C_j) : \exists x \in C_i, \exists y \in C_j, xy \in E(G)$

neboli kondenzace

5) Silná souvislost

Df: Relace $\rightsquigarrow$ na V: $u \rightsquigarrow v \Leftrightarrow \exists \text{ sled } z u \text{ do } v.$

$u \leftrightarrow v \Leftrightarrow u \rightsquigarrow v \text{ a } v \rightsquigarrow u$

$\leftrightarrow$ je ekvivalence

$\hookrightarrow$ třídy jsou komponenty silné souvislosti

$\hookrightarrow G$ je silně souvislá $\Leftrightarrow \# \text{ komp. s.s.} = 1$

Lemma: $\mathcal{C}(G)$ je DAG.

Df: kdyby $\exists$ cyklus $C_1, C_2, \dots, C_k, C_1$

$\exists u_1 \dots u_k : \forall i u_i, v_i \in C_i, u_i v_{i+1} \in E$

tedy u_1 (cesta v C_1) $u_1 v_2$ (cesta v C_1) $u_2 v_3 \dots v_k$ (cesta v C_k) $u_k v_1$

je cyklus v G $\Rightarrow$ spor s růzností $C_1 \dots C_k.$

